

اختتامیه جایزه کتاب

سال دفاع مقدس برگزار

می شود

مراسم اختتامیه بیست و دومین دوره جایزه انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس ششم و هفتم اسفند در موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس برگزار می‌شود. سردار امیریان، رئیس سازمان ادبیات و تاریخ دفاع مقدس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس گفت: یکی از وجوه تمایز جایزه کتاب سال دفاع مقدس با سایر جایزه‌ها این است که تمام مراحل

تولید کتاب در این جایزه لحاظ شده است، نه این‌که فقط نویسنده و ناشر و از زنجیره تولید آثار قدردانی کنیم. به همین دلیل تعداد تقدیری‌ها و برگزیده‌ها زیاد هستند. سردار امیریان یادآور شد: بعد از فراخوان، بیش از ۲۵۰۰ عنوان کتاب در دبیرخانه جایزه کتاب سال ثبت شد و در ۱۰ ماه سال این رویداد فعال بوده است. وی ادامه داد: ارتباط مستمر با دانشگاه‌ها و

بهره‌مندی از ظرفیت‌های علمی از دیگر وجوه تمایز این جایزه با جایزه‌های دیگر است. در واقع نبض تولید آثار دفاع مقدس با این رویداد است و وضعیت تولید کتاب دفاع مقدس را در جهت برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری رصد می‌کند. اصولا سیاست حمایت، هدایت، هماهنگی و نظارت وظیفه بنیاد حفظ آثار و نشرارزش‌های دفاع مقدس است.

نشست خبری بیست و دومین دوره سال دفاع مقدس

حسینیه ظرفیت پنهان گردشگری مذهبی

اماکن مذهبی، گردشگران را به تجربه‌های معنوی و فرهنگی دعوت می‌کنند

محمد دشتی نویسنده و پژوهشگر

حسینیه‌ها و تکایا از مهم‌ترین پایگاه‌های معنوی شیعیان محسوب می‌شوند. این مکان‌ها مظهر پیوند بین تاریخ، مردم، فرهنگ و ارزش‌های دینی هستند و به دلیل ویژگی‌های خاصشان نه تنها در قیاس با اماکن‌های هم‌عملکرد خود در سایر کشورها، هویتی متمایز می‌یابند، بلکه به‌عنوان تنها فضاهای باز شهری با عملکرد مذهبی در فرهنگ شهرسازی جایگاهی منحصربه‌فرد دارند و باعث شده حسینیه‌ها و تکایا ظرفیت زیادی برای تبدیل شدن به یکی از جاذبه‌های مهم در گردشگری مذهبی را داشته باشند. برخی کارکردهای این مکان‌های مذهبی از جمله کارکردهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، مذهبی و... باعث شده حسینیه‌ها به‌عنوان شکلی انحصاری در گردشگری مذهبی (Religious tourism) مطرح باشند. ظرفیتی که در گزارش پیش‌رو به برخی از وجوه مهم آن پرداخته‌ایم.

کمک به اقتصاد گردشگری

شهرها و کشورهای اسلامی بخش اعظمی از رونق اجتماعی و فرهنگی و حتی اقتصادی و رشد و توسعه کسب و کارهای خود را مدیون مراسم‌های مذهبی یا اماکن مذهبی‌شان هستند. امری که باعث شده است به واسطه سفر و بازدید میلیون‌ها گردشگر در طول سال، صنعت اقتصادی و گردشگری این کشورها همواره در چرخه رونق و رشد باقی بماند. در همین ارتباط حسینیه‌های تاریخی ایران با معماری زیبا، قدمت طولانی و تزیینات چشم‌نواز آنچنان در زیبایی غنی هستند که مورد توجه بازدیدکنندگان بسیاری از سراسر جهان قرار گرفته‌اند. امری که باعث شده این مکان‌های دیدنی نقش مهمی در جذب گردشگری مذهبی داشته و بر اقتصاد جوامع گوناگون و توسعه صنعت گردشگری نیز تاثیرگذار باشند. مکان‌های جذاب و چشم‌نوازی که نه تنها محل نیایش و عبادت هستند، بلکه به‌عنوان نماد تاریخی و میراث فرهنگی نیز محسوب می‌شوند. هنرهای تزیینی شامل گچ‌بری، خطاطی، مقرنس‌سازی، کاشی‌کاری و غیره در معماری حسینیه‌های تاریخی، جلوه‌ای خاص و منحصر به فرد به آن بخشیده که جذابیت زیادی برای مسلمانان و غیر مسلمانان و گردشگران علاقه‌مند به فرهنگ و تاریخ دارد و از همین رو کشورهای خاورمیانه با هدف جذب گردشگران بیشتر، پیوسته برای ارتقای مکان‌های مذهبی مانند مساجد تاریخی و میراث فرهنگی خود در حال برنامه‌ریزی هستند. به‌عنوان نمونه کشور ترکیه اقدامات هدفمند زیادی در خصوص معرفی مساجد و مکان‌های مذهبی این کشور بخصوص در شهر استانبول انجام داده است.

نگاهی به برخی حسینیه‌های شاخص ایران

حسینیه اعظم زنجان‌یا

مسجد حسینیه اعظم زنجان یکی از مکان‌های شاخص مذهبی در ایران است که از نظر جغرافیایی در جنوبی‌ترین منطقه شهر زنجان واقع شده است. این حسینیه بیشتر به جهت حضور دسته سینه‌زنی که هر سال در هشتمین روز ماه محرم در آن محل حضور پیدا می‌کنند، مشهور است. این دسته حرکت خود را از محل حسینیه اعظم شروع می‌کند و معمولاً هم‌زمان با اذان مغرب در امامزاده ابراهیم پایان می‌یابد. جمعیت این دسته در برخی سال‌ها افزون بر ۵۰۰ هزار نفر بوده است. اتفاقی که باعث شکوه و عظمت آن و شهرت جهانی حسینیه اعظم زنجان‌ها شده و هر سال حتی مسلمانان غیرایرانی نیز برای تماشای خود را به این مراسم می‌رسانند.

تکیه بزرگ تجریش

تکیه تجریش، تکیه‌ای قدیمی در بازار تجریش واقع در کنار میدان تجریش است که زیارتگاهی به نام امامزاده صالح باعث معروفیت بیشتر آن شده است. تکیه تاریخی تجریش سقفی شیروانی و پلانی مستطیل شکل دارد. اتاق شاه‌نشین آن در ضلع جنوبی قرار گرفته و مغازه‌ها در اطراف آن احداث شده‌اند. غرفه‌های تکیه تجریش در گذشته هر کدام به نام یکی از اهالی قدیمی محل نامگذاری شده بودند. تکیه تجریش، یکی از بناهای شاخص خشتی شمیران است که در اثر وقوع سیل تجریش (۱۳۶۶) به کلی تخریب شد و هویت و اصالت تاریخی خود را از دست داده بود، اما بعدها بازسازی شد و در حال حاضر محل رجوع علاقه‌مندان به این مکان مذهبی جذاب و مهم است.

حسینیه بزرگ فهادان

حسینیه بزرگ فهادان یزد نیز یکی از عزاخانه‌های حسینی است که قدمت و سابقه بسیار دارد و نمایی بسیار زیبا از معماری اسلامی در این حسینیه، نگاه هر بیننده‌ای را به خود خیره می‌کند. این حسینیه میعادگاه عاشوراییان در یزد است و اکثر هیات‌های عزاداری برای عرض ادب و عزاداری در این محل حضور می‌یابند و برای شهادت سیدالشهداء امام حسین (ع) و ۷۲ نفر از یارانش بر سر و سینه می‌زنند و در ماتم از دست دادن حسین (ع) به سوگ می‌نشینند.

حسینیه امام تقی

مراسم نخل‌برداری یزد سابقه‌ای دیرینه دارد و بزرگترین نخل در استان یزد، نخل حسینیه امام تقی و بعد از آن نخل میدان امیرچخماق و نخل میدان

بعثت است که در ایام مختلف سال مقابل حسینیه‌ها گوشه‌نشین هستند و در روز عاشورای حسینی به خروش در می‌آیند. هر عنصر به کار برده شده در نخل، نمادی از یک حادثه و متعلق به شخصی در حادثه کربلاست. مردم و عزاداران هر کدام از عناصر به کار برده شده در نخل را نمادی از یک حادثه و متعلق به شخص خاصی در حادثه کربلا می‌دانند.

حسینیه امینی‌ها

خانه و حسینیه امینی‌ها، از خانه‌های زیبا و اعیانی قزوین است. این ساختمان سال ۱۲۷۵ هجری قمری بنا گردیده و در آن زمان مبلغ ۴۸ هزار تومان صرف ساخت آن شده است. در وسط این حسینیه تالار بزرگ چهلچراغ آویخته شده و فرش‌های تالار یک‌تخته و عتیقه است. زیر تالارها خالی است و سردابه، زیرزمین، شربتخانه و انبار ساخته‌اند. مرحوم حاجی محمد رضای امینی برای خیرات و مبرات در سال ۱۳۰۳ ه.ق دهاتی را در این منطقه جهت روضه‌خوانی در ایام محرم و اطعام مساکین در محرم و صفر و رمضان وقف این حسینیه کرده است.

امام‌زاده کوچک سید حمزه^۱

سالمات صحن کوچک و بی‌آلایش امامزاده سید حمزه^۱ اردبیل آرامش بخش دل‌هایی است که دل در گرو یار دارند. این صحن کوچک و بی‌آلایش که در جنوب غربی حرم بقعه شیخ جبرائیل در روستای کلخوران واقع شده در ایام شادی و غم مملو از جمعیت می‌شود و زائران بسیاری در سکوهای سنگی دورتا دور آن به انتظار می‌نشینند تا در صحن کوچک این امامزاده از راز دل بگویند و شفاعت بخواهند. در حال حاضر دور تا دور مقبره کوچک امامزاده سید حمزه را سکوی سنگی احاطه کرده و بدنه بیرونی بنا با قاب‌بندی ساده در پایین و هره چینی در بالا بسته شده است، ورودی بقعه از سمت شمال بوده و ارتفاع بسیار پایینی دارد به طوری که هنگام ورود باید کاملاً خم شد. بخش داخلی این صحن کوچک هم به صورت چهارضلعی با چهارطاق تیزه‌دار برپا شده که گوشه‌سازی آن از نوع کاربندی ساده و بالای این بدنه طاق عرقچین اجرا شده است.

حسینیه بزرگ چمازکی

چمازکی، روستایی از توابع بخش مرکزی شهرستان قائم‌شهر استان مازندران است. این روستا در دهستان نوکنندکلا قرار داشته است که بزرگترین روستای ایران محسوب می‌شود. در ماه محرم چمازکی غرق در عزاست. در چهار حسینیه چمازکی از شب اول محرم تا روز عاشورا از عزاداران حسینی باشام پذیرایی می‌شود. آن گونه که برآورده شده است حداقل ه‌ر شب ۴۰۰۰ نفر مهمان سفره امام حسین هستند. در چمازکی چند هیات سینه‌زنی و زنجیرزنی وجود دارد که در ایام محرم به عزاداری می‌پردازند.

نشست خبری بیست و دومین دوره سال دفاع مقدس

در روز عاشورا با تجمع عزاداران حسینی مراسم حرکت دسته به سمت آرامگاه سیدمحمد زربین نوا انجام و در آنجایب از مراسم تعزیه، نماز ظهر عاشورا اقامه می‌شود.

حسینیه ارشاد

حسینیه ارشاد در تهران نه تنها به‌عنوان یک مرکز مذهبی بلکه به‌عنوان یک نهاد فرهنگی نیز شناخته می‌شود. در این حسینیه علاوه بر مراسم عزاداری، سخنرانی‌های مذهبی و فرهنگی متعددی برگزار می‌شود که مخاطبان زیادی را جذب می‌کند. این حسینیه به دلیل فعالیت‌های گسترده فرهنگی و اجتماعی، بخصوص در مقاطع آغازین انقلاب اسلامی نقش مهمی در ترویج فرهنگ اسلامی و انقلابی داشته است و از این جهت نامی شاخص از خود بر جای گذاشته است.

حسینیه شاه حسین

در شهر یزد حسینیه شاه حسین به دلیل برگزاری مراسم سنتی و خاص عزاداری، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این حسینیه با معماری سنتی و فضای معنوی خاص خود، یکی از مراکز مهم مذهبی یزد به‌شمار می‌رود. مراسم نخل‌گردانی یکی از برجسته‌ترین مراسم‌های سنتی در این حسینیه است که هر ساله برگزار می‌شود.

حسینیه حضرت ابوالفضل^۲

حسینیه حضرت ابوالفضل کاشان نیز با معماری زیبا و فضای آرامش‌بخش خود، یکی از نقاط مهم فرهنگی و مذهبی این شهر است. این حسینیه علاوه بر مراسم عزاداری، میزبان بسیاری از برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی نیز است و نقش مهمی در جامعه محلی ایفا می‌کند. این حسینیه‌ها با برگزاری مراسم مذهبی و فرهنگی، نقش مهمی در حفظ و ترویج فرهنگ اسلامی و ایرانی دارند و به‌عنوان نمادی از ایمان و هنر مردم ایران شناخته می‌شوند.

قدیمی بزرگ برای رونق گردشگری مذهبی

همه ساله و در ایامی مانند حج، محرم و... جمعیت زیادی از مسلمانان به کشورهای مختلف اسلامی سفر می‌کنند. اما در این میان ویژگی منحصر به فرد کشور ایران این است که مسافران و بازدیدکنندگان از کشور عزیز ما علاوه بر شرکت در مراسم

برش

+

تاریخچه حسینیه‌ها در ایران

تاریخچه حسینیه‌ها در ایران به دوران پس از شهادت امام حسین (ع) در سال ۶۱ هجری قمری بازمی‌گردد، زمانی که شیعیان برای گرامیداشت یاد و خاطره این واقعه تاریخی به برگزاری مراسم‌های عزاداری و تجمعات مذهبی پرداختند. نخستین حسینیه‌ها در ایران در دوره صفویه شکل گرفتند، دوره‌ای که شیعه به‌عنوان مذهب رسمی ایران اعلام شد و ساختارهای مذهبی گسترده‌ای بنا گردیدند. در این دوره، حسینیه‌ها مانند حسینیه نصرت مشهد به‌عنوان مکان‌هایی برای برگزاری مراسم‌های محرم و صفر، نقش بسزایی در ترویج و تقویت فرهنگ و مذهب شیعه ایفا کردند. حسینیه‌ها در تاریخ و فرهنگ ایران نقش مهمی در حفظ و انتقال ارزش‌های دینی و اجتماعی ایفا کرده‌اند؛ مکانی برای تقویت همبستگی اجتماعی و دینی مردم بودند و با برگزاری مراسم‌های مذهبی و فرهنگی، به حفظ و ارتقای فرهنگ اسلامی و شیعی کمک کرده‌اند. امروزه نیز حسینیه‌ها به‌عنوان مراکز فرهنگی و مذهبی، همچنان به ایفای نقش خود در جامعه ادامه می‌دهند و اهمیت خود را در حفظ و تقویت هویت دینی و فرهنگی ایرانیان حفظ کرده‌اند.

مذهبی و بازدید از اماکن اسلامی می‌توانند از جاذبه‌های دیگری مانند حسینیه‌ها که موضوع این گزارش است نیز بهره ببرند. امری که می‌توان گفت فرصتی بزرگ برای این جغرافیای چهار فصل است که می‌تواند رونق اقتصادی و زمینه رشد و توسعه کسب و کارهای مختلف را فراهم کند و باعث شود صنعت اقتصادی و گردشگری کشور همواره در چرخه رونق باقی بماند. نکته مهم دیگر این است که علیرغم جنبه مذهبی این مکان‌ها، این ظرفیت‌های مهم از جذابیت‌های گوناگون و وجوه فرهنگی و هنری متنوعی برخوردار هستند که می‌تواند مورد بازدید و استقبال گردشگران خارجی قرار گیرد.

فکر نیاز از ساختمان بزرگ و تاحدودی تجهیز شده «فرهنگستان صبا» گریختیم و جشنواره فجر را به اقامتگاه‌های مختلف شهری آوردیم و آن را در هر جایی که توانستیم پراکنده کردیم. این هنرمند با تاکید بر این‌که موانع مختلفی در مسیر جشنواره تجسمی فجر وجود دارد که بسیاری از آنها گنگ است، در عین حال بیان کرد: اراده کردیم تا جشنواره فجر را به میان مردم ببریم و از هر ابزار و وسیله‌ای برای ایجاد لبه تماس زورمند با روزگار استفاده کنیم؛ به همین سبب نهاد‌های گوناگونی در جشنواره فجر دیده شدند و موضوعات دگرگونی پیدا کردند. ما به هنر مردمی و اجتماعی نیاز داریم. جشنواره فجر به مثابه جشن هنرهای تجسمی بزرگ باید متعلق به مردم باشد و برای آنها فرصت‌سازی کند. از این رو در مثلث میان مردم، سیاست‌گذار و هنرمند، باید نقش مردم بسیار پررنگ تر شود.

ادبیات

تجلیل از خادم زبان و ادبیات فارسی در جشنواره شعر فجر

مهدی رنجبر، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس از برگزاری اختتامیه نوزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر به میزبانی شیراز با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد. حامد محقق، معاون شعر و ادبیات و ادبیات خانه کتاب و ادبیات ایران نیز از حضور شاعران و ادبای کشورهای قرقیزستان، قزاقستان، پاکستان، افغانستان و تاجیکستان در شیراز خبر داد و گفت: فردا به مناسبت جشنواره شعر فجر در دانشگاه شیراز نشستی با حضور استادان، ادیبان و دانشجویان برگزار می‌شود. معاون شعر و ادبیات موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران از تجلیل دو خادم زبان و ادبیات فارسی در اختتامیه نوزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر خبر داد و گفت: پیروفسور «صرع عبد...» از قزاقستان که تاجیک و عضو دائم و پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی است و عبدالعلی دست‌غیب به‌عنوان خادم زبان فارسی در این مراسم تجلیل می‌شوند.

موسیو کمال، محور پویش کتاب قهرمان

هجدهمین پویش کتاب‌خوانی «کتاب‌قهرمان» با محوریت کتاب «موسیو کمال» نوشته بهزاد دانشگر توسط مرکز رسانه‌ای شیراز و انتشارات حماسه یاران برگزار می‌شود. موسیو کمال یا شهید کمال کورسل، جوانی فرانسوی به نام ژروم بوده است. او بعد از مسلمان شدن به ایران سفر می‌کند و در آخرین روزهای جنگ تحمیلی به آرزوی دیرینش می‌رسد و تنها شهید اروپایی دفاع مقدس است. ژروم ایمان‌نول، متولد ۹ آوریل سال ۱۹۶۴ در فرانسه بود. پدر تونسوی و مادر فرانسوی‌اش وقتی ژروم دوساله بود، از هم جدا شدند و پدرش به کشور خود، تونس برگشت. ژروم در سفری به تونس با دین اسلام آشنا و مسلمان شد و نامش را به «کمال» تغییر داد. او بعد از بازگشت به فرانسه، در جریان انقلاب اسلامی ایران با امام خمینی (ره) و اطلاحیه‌های او آشنا شد و در سال ۱۹۸۱ به ایران آمد و در یکی از مدارس حوزه علمیه قم به تحصیل پرداخت و مدتی بعد مذهب شیعه را انتخاب کرد.

«طبخ طباخ مطبخ» در تماشاخانه صحنه آبی

نمایش «طبخ طباخ مطبخ» به طراحی و کارگردانی حمیدرضا بدالهی و تهیه‌کنندگی وحید معینی دانشمندی از فردا در تماشاخانه صحنه آبی روی صحنه می‌رود. در خلاصه داستان این اثر آمده است: «مردان شهر مُردند

به جز دو مرد که پنهانی وارد مطبخ ضحاک شدند. ضحاک به طبّاخان مطبخ خود دستور داد تا در ده روز خورشتی سازند آمیخته از سم یا هر آن چیز که او را بکشد. اگر اینگونه نشد، طبّاخان بمیرند. شب هشتم، صدای کوبیدن در دروازه قصر به گوش می‌رسد. کیست آنجا ؟... عرفان اخلاصی، حنا به پویان، مریم شفاثی‌زاده، مونا ناصرجمالی، ارغوان رشیدی، اسما سیدی، فاطمه فراهانی، زهرا حمدی، هلنا فصیحی، بنیامین حق‌وردی، سپهر اسدی و حمیدرضا بدالهی بازیگران این اثر نمایشی هستند. دیگر عوامل این اثر عبارتند از: مشاور کارگردان: امیرحسین حبیبی، مجری طرح: تماشاخانه صحنه آبی، منشی صحنه: مونا ناصرجمالی، افکت و صدا: نوید مولوی، نورپرداز: امیرحسین حبیبی و عکاس: پدram خوئی.

